

УДК 657.6

Савків У.С.

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,

Ткачук І.Д.

здобувач вищої освіти, група ОО-12

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ*

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах вагоме місце в системі прийняття ефективних управлінських рішень займає фінансова звітність, яка є джерелом інформації про фінансовий стан суб'єкта господарювання. Фінансова звітність охоплює обсяг інформації необхідний для оцінювання фінансового стану підприємства. Під фінансовою звітністю розуміють систему узагальнюючих показників, що характеризують результати діяльності підприємства за відповідний період часу.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» трактує фінансову звітність так: «фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період» [1].

Нормативно-правові засади, які регулюють порядок складання фінансової звітності підприємствами слід розглядати у розрізі таких рівнів:

- законодавчий рівень, який регламентований Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- нормативний рівень представлений Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), іншими нормативно-правовими актами щодо складання фінансової звітності, які затверджені Міністерством фінансів України;
- рекомендаційний рівень – методичними рекомендаціями із застосування НП(С)БО, що розроблені міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади у межах їх компетенції згідно із галузевими особливостями і мають не обов'язковий характер.

Міністерство фінансів України здійснює державне регулювання питань методології фінансової звітності та затверджує національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку, інші нормативно-

правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Мета державного регулювання полягає:

- у створенні єдиних правил ведення обліку та порядку формування фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання та гарантують захист інтересів користувачів;

- в удосконаленні фінансової звітності.

Правові засади регулювання, організації та складання фінансової звітності для всіх юридичних осіб, незалежно від їх організаційно-правових форм, які здійснюють діяльність на території України визначаються Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [1].

Формування річної фінансової звітності – завершальна стадія фінансового обліку. Сукупність показників наведених у фінансовій звітності дозволяє:

- сформувати стратегію, мету та результати діяльності підприємства;

- оцінити можливості підприємства в звітному періоді і в майбутньому;

- ухвалювати своєчасні, обґрунтовані та оптимальні управлінські рішення;

- здійснювати координацію дій структурних підрозділів.

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2] загальну фінансову звітність складають підприємства незалежно від форм власності та організаційно-правових форм господарювання. Винятком є бюджетні установи, представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності та суб'єкти малого підприємництва.

Суб'єктам господарювання, які належать до малих підприємств, надано право формувати фінансову звітність відповідно до НП(С)БО 2 «Спрощена фінансова звітність» [3].

В Україні функціонують підприємства, які зобов'язані складати та подавати фінансову звітність у відповідності до міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ), до них відносять: підприємства, що здійснюють діяльність у видобувних галузях; підприємства, які представляють собою суспільний інтерес; публічні акціонерні товариства; підприємства, які надання фінансові послуги; допоміжна діяльність у сферах фінансових

послуг і страхування; недержавне пенсійне забезпечення.

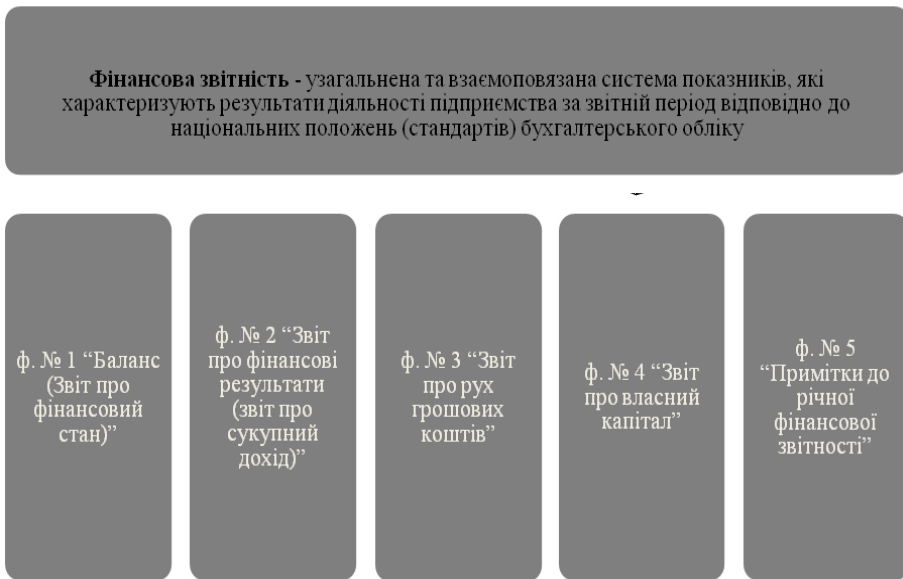

Рис. 1. Склад та структура фінансової звітності за функціональним призначенням

Законодавство України надає право самостійно приймати рішення щодо необхідності складання фінансової звітності у режимі МСФЗ для підприємств, які не зобов'язані застосовувати ці стандарти. Підприємства, які добровільно перейшли на застосування МСФЗ, таке рішення закріплюють у розпорядчому документі про облікову політику.

Вітчизняна та міжнародна практика щодо мети фінансової звітності полягає у наданні достовірної інформації про діяльність підприємства, що необхідна зацікавленим користувачам для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Суб'єкти фінансової звітності мають свої інтереси, які доречно поділити на особисті, загальноорганізаційні, суспільні. Особисті інтереси переслідують укладачі фінансової звітності (облікові працівники й менеджери), загальноорганізаційні – користувачі (власники, інвестори, кредитори, контрагенти, держава, громадськість

та ін.) та суспільні – регулятори (органи державної влади, професійні організації).

Складання і подання фінансової звітності передбачає такі основні етапи:

- вивчення змін та доповнень до Законів і нормативно-правових актів;
- організація та проведення річної інвентаризації товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків, резервів та забезпечень;
- перевірка та уточнення показників періодичної і річної звітності;
- переоцінка необоротних та оборотних активів;
- узгодження доходів і витрат у звітному періоді;
- завершення аналітичного обліку та вивірка з даними синтетичного обліку;
- завершення записів у Головній книзі та узгодження даних синтетичного та аналітичного обліку;
- складання форм фінансової звітності;
- взаємоузгодження показників фінансової звітності;
- розгляд та затвердження річної фінансової звітності;
- подання фінансової звітності.

Фінансову звітність можна розглядати як засіб комунікації та як елемент інфраструктури ринкової економіки, яка допомагає менеджерам забезпечувати реалізацію стратегічних і тактичних цілей підприємства. На основі інформації відображеній у фінансових звітах проводиться оцінювання результатів діяльності, майнового стану, економічного потенціалу суб'єкта господарювання, прогнозування щодо грошових потоків, визначаються вектори розвитку підприємства, приймаються оптимальні управлінські рішення.

Отже, призначення фінансової звітності – це надати внутрішнім і зовнішнім користувачам повну, достовірну, правдиву, інформацію щодо майнового та фінансового стану підприємства, а також про фінансові результати та ефективність господарювання за звітний період. Недостовірна фінансова звітність є загрозою для економічної безпеки підприємства та інформаційної бази державної статистики.

Список використаних джерел:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні :

Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#top> (дата звернення :
19.04.2022).

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1
«Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства
фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#> (дата звернення :
19.04.2022).

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів
України від 25.02.2000 № 39. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#> (дата звернення :
19.04.2022).